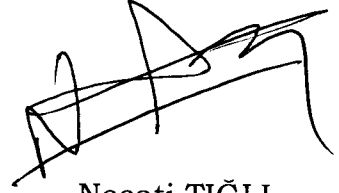

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını dilerim.

28.04.2021

Necati TİĞLİ
Giresun Milletvekili

Doğu Karadeniz'de, Rize, Trabzon, Artvin ve Giresun illerinde, 835 bin dekar alanda 215 bin üretici ve aileleriyle birlikte 1 milyon kişinin yaşamını yakından ilgilendiren çay üretiminde hasat dönemi yaklaşmaktadır.

Covid 19 Salgını tedbirleri kapsamında 29 Nisan – 17 Mayıs 2021 tarihleri arasında tam kapanma kararı alınmıştır. Doğu Karadeniz'de, Nisan sonu ile birlikte Mayıs ayında başlayacak ilk sürgün çay hasat döneminde, bölge dışında yaşayan üreticilerin ve çay hasatından çalışacak işçilerin bölgeye ulaşımına ilişkin uygulama ve yöntem belirsizliği ise endişe yaratmaktadır. Bu sebeple büyük kentlerden bölgeye 100 binin üzerinde üretici geleceği varsayılmaktadır.

Salgın öncesinde Gürcistan ve Azerbaycan uyruklu yaklaşık 40 bin işçinin bölgeye gelmesiyle yapılan hasat kısıtlamalar sebebiyle yerli işçiler vasıtasıyla üreticinin kendi imkanlarıyla gerçekleştirilmeye çalışılacaktır. Geçtiğimiz yıl yine salgın koşullarında yaşanan işçi sorunu çoğunlukla çay üreticilerinin ailelerinin katılımı ile gerçekleştirilen hasat süreciyle atlatılmaya çalışılmıştır.

Fakat çay hasadının belirli bir zaman diliminde aksama olmadan gerçekleştirilebilmesi de büyük önem taşımaktadır. Bu üretiminde büyük bir ağırlığa sahip olduğumuz, tüketiminde dünya lideri olduğumuz, dünyada en hijyenik ve sağlıklı olarak bilinen çayımızın kalitesinde bir düşüşe sebep olabilecektir.

Ayrıca, yaklaşan yaş çay sezonu öncesinde, çay üreticilerimiz kilogram başına yaş çay taban fiyatının bir an önce açıklanmasını beklemektedir. Çay Üreticisi artan girdi maliyetleri oldukça zor koşullarda gerçekleşen hasat dönemi göz önünde bulundurularak, sürdürülebilir bir üretim planlaması için geçtiğimiz yıl 3 lira 27 kuruş olan yaş çay taban fiyatının üreticiyi mağdur etmeyecek bir oranda belirlenmesini istemektedir.

Buna ilişkin olarak:

1. Çay hasadı sürecinde diğer kentlerden bölgeye gelecek, ikametgahı bahçesinin dışında olan üreticimize ve ailelerine hangi imkanlar ve kolaylıklar sağlanacaktır?

2. 29 Nisan 2021 Perşembe saat 19:00'a kadar çay üretimi yapacağı ile ulaşımını sağlayamamış üretici için süreci hızlandıracak, karantina uygulamalı memleketlerine giriş izni verilmesi ve geçtiğimiz yıl olduğu gibi işçi havuzu uygulaması yöntemleri ve hangi uygulamalar düşünülmektedir?
3. Çay üretiminde kullanılan gübrenin ton fiyatı geçtiğimiz yıla göre yüzde elli zamlanmıştır. Buna karşılık Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı üreticiye 2020 yılı üretiminde sağlanan dekara 8 TL gübre, 17 TL mazot desteği çok yetersiz değil midir?
4. 13 Kr/kg olarak belirlenen fark ödemesi destek fiyatının çay üretimine bir destek olarak yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?
5. 2020 yılında yaş çay alımı taban fiyatı son 20 yılın en düşük oranında belirlenmiştir. ÇAYKUR alım politikasına da bağlı olarak özel sektör tarafından bunun da altında fiyattan çay alma fırsatı verilmiştir. Belirlenen taban fiyatın sektörde tavan fiyat işlevi görmemesi için, yaş çay taban fiyatı bu koşullar göz önünde bulundurularak belirlenecek midir?
6. Çay üreticisinin ne kadarı Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) dahildir? ÇKS kaydı olmayan üreticilere herhangi bir destek sağlanmakta mıdır? Sağlanacak mıdır?